

בתולה נשאת פרק ראשון כתובות

ד.

עין משפט
נר מצוה

ופורש. ויקברו את המת מיד דכין דחלה עליו חתונה הויה לגביה כרגל ולא אחיה אצילות וחילא ונוהג שבעת ימי המשטה כו': וכל **אוסן הימים.** של ימי המשטה ושל אצילות: הוא ישן כו'. ואין מתיחדין זה עם זה שמה יבעול ואכל אסור בתשמיש המטה כדילפינן

באלו מגלחין (מ"ק דף טו:) ואף בשבעת ימי המשטה שהן כרגל נוהג הוא אצילות של דברי יניעה דהיינו אסור תשמיש כדלקמן: ואין מונעין. בשביל האצילות אין אסרין עליה תכשיטיה שלא תתגנה על צעלה: **כל שלשים יום.** ואע"פ שהן ימי אצילות לשאר בני אדם וכל שכן משלשים ואילך: **דלינא איניש דטריה.** אל יפסידו מה שהכינו: **שנתן מיס על גבי צמר.** שוב אינו רחוי למוכרו במקולין: **כדרך.** שחייו אינשי טובא ויש קופצים הרבה: **אלא דרב חסדא.** דמפליג בין נתן ללא נתן: **היכי משתתס לה.** לא כדרך ולא ככפר: **דמפקא מדרך ומפקא מכפר.** מולאה מכלל כך ומולאה מכלל כפר. גדולה מכפר וקטנה מדרך: **פניא כרב חסדא.** דמוקי לה בנתן מיס על גבי צמר: **וכן מי שפירסה אסור נדה.** כניסתה לחופה: הוא ישן כך ובין כך. בין יש אוסן בין אין אוסן: **לא יבעול.** צעילה ראשונה: **לא צבר צמר כו'.** בלל צבת מפני שעושה צמורה: **זילא צמול"ש.** לקמן [ג] מפרש: **מסייע ליה.** הא דקמני דאסור בתשמיש בשבעת ימי המשטה שהן לו כרגל: **של יניעה.** שאינו ניכר לצרות שהוא אצל בכך: **לא שנו.** דאין נאמנין להתייחד: **אלא שלא בעל.** דתקיף ליה יצריה: **דבעול עסקינן.** דקמני צועל צעילת מלוה לפני קבורה המת: **כיון קאמר רבא** לא שנו אפירסה אשתו נדה קאמר דכיון דנדה חמורה בעל מהימן ענה דלא אחי לזולתי כדאסור כרת: **הא וכן קמי.** ק"ד אכולה מילתא דאצילות מדמינן ליה וצאצילות דבעל עסקינן: ה"ק

(א) [יומא ע"א:] (ב) [נע"י תוס' יומא י"ז:] ד"ה יחודי וכו' אריכות כבוגיא דהכלא,

גליון הש"ס
רש"י ד"ה כל ל' יום. ע'
מג"א ס"י תרי"ג ס"ק י"ב:

בועל בעילת מצוה ופורש. קודם שיקבר המת אצל לאחר שנקבר לא כדלמרינן בסמוך דברים של יניעה נוהג ודייק לה מדקמני כל אותן הימים הוא ישן בין האנשים כו' מיהו מרישא דהכא לא ה"מ למדק דדוקא כשהמת בחדר הוא דשרי צעילת מלוה דמני לדחויי דצועל צעילת מלוה היינו

אפי' לאחר שחל עליו אצילות אצל קשה לרשב"א אחאי לא דייק מדקמני מדלא המיר אלא צעילת מלוה דוקא ואורי"ד המ"ל פורש משום דס צתולים כדלמרינן צ"פ מיוקת (גדה דף סה:) אצל מהוא ישן בין האנשים ודייק שפיר דהוי משום אצילות דאי משום נדות כיון דצעיל אשתו ישנה עמו כדלמרי רב יוסף בסמוך ועוד דכל אותן הימים משמע דכבולו הוי חד טעמא דהיינו משום אצילות והשתא מקילינן טפי צלנינות דלורייתא מצאצילות דרבנן מידי דהוה אנעילת סנדל ועטופת הראש וכפייית המטה:

בעילת מצוה. קרי לה צעילת מלוה משום דכתיב כי צועליך עושיך ואמרי' (פסדריקן דף כג:) אין אשה כורמת צרית אלא למי שעושה אותה כלי וע"י כך מדבק זה וצאין לידי פריה ורביה ולהכי קרי לה לצעילה ראשונה צעילת מלוה: **אבל איפכא לא.** וה"ה אם אצילים ממתת שאר קרובים

תימה דלמר צ"פ"ג דמועד קטן (דף גז.) ומתה אשתו אסור לישא עד שיעצרו ג' רגלים ואם אין לו צנים מותר לישא לאלתר משום פריה ורביה הניחה לו צנים קטנים מותר לישא לאלתר משום פריה ורביה והכא אמר אצל איפכא לא ומשמע דליכא צנים עסקינן דצמור איידי וי"ל להו משמע דצמור איידי וי"ל דלאלתר לאו דוקא אלא כלומר מותר לאחר ז' ומיהו לבעול אסור עד לאחר ל' כדמוכח בתר הכי במעשה שמתה אשתו של יוסף והכהן ואלמר לאחותה צבית הקצרות לאי ופרנסי בני אחותיך ואע"פ"כ לא צא עליה עד זמן מרובה מאי זמן מרובה שלשים

יום מכלל דכנסת תוך ל' ותוך שבעה ודאי אסור כדמוכח הכא ומה שאמר לה צבית"כ לא היה זה כניסה אלא שידוכין בעלמא ונראה לר"י דודאי אותו שיש לו צנים קטנים מותר לישא תוך ל' כדמשמע בעודא דיוסף הכהן אצל אותו שאין לו צנים כלל אסור לישא עד לאחר שלשים כיון שאין יכול לבעול תוך שלשים וכן משמע במס' שמחות (פ"י) דתניא צבית"כ כשיש לו צנים גדולים אצל אין לו צנים או שיש לו צנים קטנים מותר לישא אחרת לאחר ל' משמע דאסור אפי' לישא תוך שלשים ואע"ג דיש לו צנים קטנים מותר לישא תוך שלשים מ"מ נקט אחר שלשים משום אין לו צנים ור"ת ר"ל דבאין לו צנים אפי' לבעול שרי תוך שלשים אחר ז' משום פריה ורביה וההיא דשמחות אינה מתיישבת כפי' ונראה דביש לו צנים קטנים שרי לישא ואפי' אם היא נמי אצילה מפני שמפרנסת צניו ואע"פ שאפשר באחרת כדמוכח בעודא דיוסף הכהן שהיתה אצילה מאחותה ומיהו אין כל כך רחיה דשמה שאני התם לפי שהיא תרסם על בני אחותה יותר מאחרת ואע"ג דתנן בפרק החולץ (יבמות דף מה.) וס' כל הנשים יתאסרו חוץ מאחלתנה מפני האצילות ולא מפליג מידי משמע שאסורה אפי' למי שיש לו צנים קטנים כשהיא אצילה התם משום דבאלו הכי אסורה דלריכה להמתין ג' חדשים משום הצנחה ואורי"ד דאפי' מתו אציו ואמו יכול לכונס אחר ל' והא דלמרי' צמועד קטן (דף כג.) על כל המתים נכנס לבית המשטה אחר ל' על אציו ועל אמו אחר י"ב חדשים ה"מ בשאר שמחות אצל לישא אשה שהיא מלוה יצריה מותר ואפי' יש לו צנים משום שנאמר (קולת ה') בצקר זרע [נתן] זרעך ולערב אל תנח ירך והביא רחיה מדמתא סתם כל ל' יום לנישואין ולא מפליג בין אציו ואמו לישא קרובים משמע דכבולו לאחר ל' מותר וה"ר יוסף הביא רחיה לדבריו דתנן במסכת שמחות (פ"ט) צבית"כ על כל המתים אסור לילך לבית המשטה עד שישלמנו ל' יום ועל אציו ועל אמו אסור כל שנים עשר חדש אפי' היה של מלוה אלא שרי בכל משטה של מלוה וז"ע אי קאי נמי ארישא ושרי אפי' תוך ל' יום: **בגון מתא מחסיא.** תימה דר חסדא אחי דוחקיה לאוקומי בנתן מיס על גבי צמר וקמה ככפר אע"פ שלא נתן מיס על גבי צמר ויש לומר משום דניחא ליה לרב חסדא לאוקמה צרוב עיירות שהן צינוניות וה"ק כגון מתא מחסיא ורוב עיירות ומ"ה נקט נמי בצרייתא דמייתי ונתן מיס על גבי צמר משום דליידי צרוב עיירות: **מסייע ליה לר' יוחנן בו'.** מועד וחתן משוה אותן צכ"מ כההיא דתניא צפ"ק דמועד קטן (דף ז.) וס' חתן שגולד צו נגע נותנין לו ז' ימי המשטה לו ולאילטלימו ולכסותו וכן כרגל נותנין לו כל ימות הרגל: **אבל דברים של צינעא נוהג.** פ' חובה לגשות כן ולא רשות מדמייתי סייעתא מן הצרייתא ור"מ רב ושמואל דלמרי' בפרק בתרא דמועד קטן (דף כד.) דתשמיש המטה בשבת של ז' ימי אצילות רשות תיקשי להו צרייתא דהכא ואין סברא לחלק בין מועד לשבת ומקילין בשבת טפי אלא נראה לר"י דרב ושמואל מפליג בין חתן למועד ושבת אצל קשה דכל אותן הימים הוא ישן בין האנשים משמע אפי' בשבת ופסקו ה"ג כר' יוחנן ופירשו אע"ג דקיימא לן כדברי המיקל בצבל ה"מ בנתאי אצל בצמורא לא ואורי"ד דודאי נראה דהלכה כר' יוחנן מדלמרי' הש"ס הכא מסייע לר' יוחנן: והלכת

תוספות ר"ד

אמר רפרם בר פפא א"ר חסדא לא שנו אלא שניתן מיס ע"ג בשר אבל לא ניתן מיס ע"ג בשר מידובן. אמר רבא ובכרך אע"פ שניתן מיס על גבי בשר מידובן. א"ר פפא ובכרך אע"פ שלא ניתן מיס ע"ג בשר לא מידובן. ואלא דרב חסדא היכי משכחת לה בגון מתא מחסיא דמפקא מכפר ומפקא מדרך: אמר רב הוא ישן בין האנשים וכו'. מסייע ליה לר' יוחנן דאמר ר"י אע"פ שאמר אין אצילות במועד אבל דברים שבצנעה נוהג. פ"י של צנעה שאין בני העולם מרגישים אסור: דרש ר"י ברי' דרבא משמיה דרבא לא שנו אלא שלא בעל שיעירו תוקפו אבל בעל אשתו ישנה עמו בבית. והא הכא בבבל עסקינן וקמני הוא ישן בין האנשים וכו'. כי קאמר ר"י אפירסה נדה. והא וכן קמני ה"ק וכן מי שפירסה אשתו נדה ולא בעל הוא ישן בין האנשים ואשתו ישנה בין הנשים פ"י אבל [בעל] כל נדה דעלמא מתקיים בעלה בבית וכשמת אביו של חתן או אמה של כלה צריכי שימור: